

СПОГОДБА
ПОМЕГУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
И
СОВЕТОТ НА МИНИСТРИ НА РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА
ЗА ВЗАЕМНО ПРИЗНАВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЈА ЗА ОВЛАСТЕН
ЕКОНОМСКИ ОПЕРАТОР – БЕЗБЕДНОСТ И СИГУРНОСТ (ОЕОС)

Владата на Република Северна Македонија и Советот на Министри на Република Албанија (во натамошниот текст „Договорни страни“);

Земајќи го предвид значењето на придонесот на олеснувањето на трговијата за економскиот развој;

Одлучувајќи да ги отстранат пречките во нивната меѓусебна трговија и постепено да воспостават поблиски трговски односи;

Нагласувајќи ја улогата на процесот на усогласување со ЕУ во однос на взаемно признавање на програмите за ОЕО;

Одлучувајќи да ги зајакнат трговско-економските односи и взаемното разбирање помеѓу Договорните страни;

Со оглед дека Договорните страни се одлучни да ја унапредат безбедноста во трговијата со стока која влегува во или излегува од териториите на нивните држави, без попречување на трговските текови;

Признавајќи дека Програмите за ОЕО ги применуваат безбедносните барања во согласност со соодветните закони на државите на Договорните страни, како и меѓународно признаените стандарди за безбедност и усогласеност со „Рамката за стандарди за обезбедување и олеснување на глобалната трговија – SAFE“ на Светската царинска организација (во понатамошниот текст „Рамката за стандарди SAFE“);

Се согласија за следного:

Член 1
**Опфат на примена на Спогодбата и надлежни органи за спроведување на
Спогодбата**

Оваа Спогодба се применува за овластени економски оператори за безбедност и сигурност (во натамошниот текст: ОЕОС) што добиле одобрение според Програмата за ОЕО на државите на Договорните страни.

Во државата на секоја Договорна страна ОЕОС користат поволности во врска со царинските контроли, согласно пропишаното во член 5 и 6 од оваа Спогодба.

Надлежни органи за спроведување на оваа Спогодба се:

- Во Република Северна Македонија: Министерство за финансии – Царинска управа
- Во Република Албанија: Министерство за финансии и економија – Царинска управа.

(во натамошниот текст: царински органи)

Член 2
Взаемно признавање на издадени одобренија

Во согласност со оваа Спогодба, царинските органи на државите на Договорните страни взајемно ги признаваат издадените одобренија за ОЕОС, под услов законодавството и спроведувањето на Програмите за ОЕО на државите на Договорните страни да бидат во целост усогласени.

Статусот на усогласување и спроведување на Програмата за ОЕО на државата на една Договорна страна ќе биде потврдена од страна на царинските органи на другата Договорна страна, по спроведување на постапката за валидација.

Член 3
Усогласеност на спроведувањето на Програмата за ОЕО

Во државата на секоја Договорна страна е обезбедено:

- (а) стандардите што се применуваат за секоја Програма за ОЕО да останат усогласени во однос на:

- критериуми за поднесување на барање;
 - процес на валидација;
 - процес на одобрување.
 - Управување со одобрениот статус (следење, преоценување, измена, сuspendирање и отповикување)
- (б) царинскиот орган на државата на секоја од Договорните страни ќе ја спроведува својата Програма за ОЕО во согласност со принципите и стандардите на Рамката за стандарди SAFE.

Член 4

Одобрување на статус

Критериуми за одобрување на статус на ОЕОС се следниве:

- (а) отсуство на какви било тешки повреди или повеќекратни повреди на царинските и даночните прописи, вклучувајќи и непостоење на тешки кривични дела поврзани со економската дејност на барателот;
- (б) демонстрација на високо ниво на контрола од страна на барателот на неговите дејности и движењето на стоката, преку систем за управување со трговската, а доколку е соодветно и транспортната евиденција, кој овозможува соодветни царински контроли;
- (в) финансиска солвентност, која се смета за докажана кога барателот има добра финансиска состојба која му овозможува исполнување на неговите обврски, имајќи ги предвид карактеристиките на видот на неговите деловни активности;
- (г) соодветни стандарди за безбедност и сигурност, кои се сметаат за исполнети кога барателот докажува дека одржува соодветни мерки кои ја гарантираат безбедноста и сигурноста на меѓународниот синџир на снабдување, вклучувајќи ги областите на физички интегритет и контроли на пристап, логистички процеси и ракување со специфични видови на стока, вработени и идентификација на неговите деловни партнери.

Член 5

Поволности за ОЕОС во врска со декларациите пред-заминување

Кога ОЕОС во свое име поднесува декларација пред-заминување во вид на царинска декларација или декларација за повторен извоз, не се бараат други податоци освен оние наведени во тие декларации.

Кога ОЕОС поднесува во име на друго лице кое исто така е ОЕОС, декларација пред заминување во вид на царинска декларација или декларација за повторен извоз, не се бараат други податоци освен оние наведени во тие декларации.

Член 6

Поповолен третман за ОЕОС во врска со проценка и контролата на ризик

ОЕОС подлежи на намалени физички контроли и намалени контроли на документи во однос на другите економски оператори.

Кога ОЕОС поднесува влезна збирна декларација или царинска декларација за привремено чување или кога ОЕОС поднесува известување и овозможува пристап до податоците поврзани со неговата влезна збирна декларација во неговиот компјутерски систем, царинската испостава на прв влез каде што пратката е селектирана за физичка контрола го известува ОЕОС за тоа. Известувањето се дава пред пристигнување на стоката во царинското подрачје на државата на Договорната страна.

Известувањето од став 2 на овој член се дава и до превозникот доколку е различен од ОЕОС од став 2 на овој член, под услов превозникот да е ОЕОС и да е поврзан со електронските системи кои се однесуваат на декларациите наведени во став 2 на овој член.

Известувањето од став 2 на овој член не се дава кога со него може да се загрозат контролите кои треба да се спроведат или резултатите од нив.

Кога ОЕОС поднесува декларација за привремено чување или царинска декларација пред ставање на увид на стоката, надлежната царинска испостава за прием на таа декларација за привремено чување или на царинската декларација пред ставање на увид на стоката, доколку пратката е селектирана за царинска контрола, го известува ОЕОС за тоа. Известувањето се дава пред ставањето на увид на стоката кај царинскиот орган.

Известувањето од став 5 на овој член не се дава кога со него може да се загрозат контролите кои треба да се спроведат или резултатите од нив.

Кога пратките декларирани од страна на ОЕОС се селектирани за физичка контрола или контрола на документи, тие контроли се спроведуваат со приоритет.

На барање на ОЕОС, контролите може да се вршат на место различно од местото каде стоката треба да биде ставена на увид кај царинскиот орган.

Известувањата од ставовите 2 и 5 од овој член не се однесуваат на царинските контроли за декларација за привремено чување или царинска декларација по ставањето на стоката на увид.

Член 7

Изземање од поповолен третман

Поповолен третман од член 6 на оваа Спогодба не се применува за царински контроли поврзани со специфични повисоки нивоа на закана или задолжителни контроли пропишани со други прописи.

Член 8

Размена на информации помеѓу Договорните страни

Царинскиот орган на државата на секоја од Договорните страни може, под оправдани околности, привремено да одземе една или повеќе од поволностите за ОЕОС издадено од државата на другата Договорна страна. За истото е должна да достави известување во писмена форма во рок од пет (5) работни дена од денот на донесување на одлуката за привремено одземање на поволностите до царинскиот орган на државата на другата Договорна страна, и да вклучи образложение за донесување на таа одлука.

Царинските органи на државите на Договорните страни взајмно редовно ќе се известуваат за своите ОЕОС, вклучувајќи ги следниве информации:

1. Идентификационен број на ОЕОС;
2. име и адреса на ОЕОС;
3. број на документ со кој се одобрува статус (одобрение) ОЕОС;

4. моментален статус (активно, привремено одземено, укинато);
5. периоди во кои статусот е променет;
6. датум на кој одобрението произведува правно дејство и
7. орган кој го издал одобрението.

Страните можат да разменуваат повеќе податоци од оние наведени во ставот погоре, како што може да се договорат, во согласност со нивното национално законодавство.

Начинот на размена на информации, системите што ќе се користат и периодот на информирање ќе се определат во Протоколот од член 11 од оваа Спогодба.

Член 9

Заштита на деловни тајни и лични податоци

Податоците кои ги разменуваат царинските органи на државите на Договорните страни ќе уживаат иста заштита на деловна тајна и лични податоци, како што е дефинирано во соодветното законодавство и прописите што се применуваат на територијата на државата на Договорната страна – примател на податоците.

Податоците од став 1 на овој член не се праќаат на лица, освен на надлежниот царински орган во предметната Договорна страна, ниту пак тие ќе бидат користени од истите органи за цели различни од оние предвидени со оваа Спогодба.

Член 10

Консултации

Договорните страни ќе настојуваат со заеднички договор да ги решат сите проблеми или недоразбирања кои произлегуваат од примената на оваа Спогодба.

Оваа Спогодба може да се менува само со писмена согласност на Договорните страни.

Член 11
Спроведување на Спогодбата

Царинските органи на државите на Договорните страни ќе склучат Протокол со кој ќе ги дефинираат методите за спроведување на процес на валидација за взајемно признавање на ОЕОС пред започнувањето на процесот на валидација и другите неопходни аспекти.

Член 12
Завршни одредби

Оваа Спогодба е предмет на ратификација, прифаќање или одобрување, во согласност со условите утврдени со националното законодавство на државата на секоја Договорна страна.

Секоја Договорна страна ќе ја извести другата Договорна страна, во писмена форма и по дипломатски пат, дека е исполнета неопходната законска процедура за стапување на сила на оваа Спогодба.

Оваа Спогодба стапува на сила триесет дена од денот на кој другата Договорна страна го примила известувањето од став 2 на овој член.

Оваа Спогодба ќе се применува по спроведувањето на процесот на валидација во државите на двете Договорни страни, во согласност со член 2, став 2 од оваа Спогодба.

Склучена во Тирана, на 21 декември 2021 година,
во по два примерка на македонски, албански и английски јазик, при што сите текстови имаат подеднаква важност. Во случај на разлики при толкување ќе преовладува текстот на английски јазик.

**ЗА ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

Димитар Ковачевски
Заменик-министр за финансии

**ЗА СОВЕТОТ НА МИНИСТРИ НА
РЕПУБЛИКА АЛБАНИЈА**

Делина Ибрахимај
Министер за економија и финансии